

Rühm	Ligi nimi	Teaduslik nimi	Kaitsekate gooria	Punase nimestiku kategooria	Eritunnused	Elupaik	Täpsustatud elupaik/kasvukoht	substraat/pesa/vastsete asukoht	Parim määramisperiood	Sarnased liigid	Märkused	Leiukohtade arv EELISE andmetel
Amfibid ja roomajad	tiigikonn	Rana lessonae	III kat		Selg roheline või pruun tumepruunide või mustade täppide ja laikudega. Võib esineda erkroheline seljatrip. Isased võivad sigimisajal olla üleni heledad kollakarohelised. Kõht valge õrnade hallikate laikudega. Valkjad kõlapäed.	veekogu, kallas	Peamiselt erinevates veekogudes ja nende kallastel (armastab püksepaisteisi veekogusid).		Enam vähem kogu vegetatsiooniperioodi vältel veekese paisteistes veekogudes või nende kallastel.	Veekonn ja järvekon.		palju
Amfibid ja roomajad	harivesilik	Triturus cristatus	II kat	Ohualdis	Täiskasvanud isend on kuni 15 cm pikk. Sisalikku meenutav loom. Maismaaperioodil nahk must krobeline (meenutab kärnkonna nahka) ja oranž mustade täppidega kõht. Kevadel on isastel loomadel seljal pikk hambuline hari mis katkeb saba alguskohal ja sabal on eraldi hari. Pulmarüüs isastel on saba mõlemal küljel sinakas triip.	veekogu	Kaladeta liiva- või savi põhjaliste väikeveekogude ümbruses. Parim veekogu: püksele avatud laugete kallastega ja õrna veetaimestikuga. Eelistatud on veekogud millest 50 m raadiuses on ka metsa ja rohumaad - seal täiskasvanud toituvad ja talvituvad.		Täiskasvanud harivesilikud saavad sigimisveekogudes enamasti mais ja viibivad seal juuni lõpu juuli alguseni. Noored vesilikud lahkuvad veekogudest enamasti oktoobris.	Tähnikesilik - tema on pisem, enamasti beež ja sileda nahaga.	Enamus leide Lõuna- ja Kagu-Eestis.	palju
Imetajad	põhja-nahkhiir	Eptesicus nilssonii	II kat		Keskmise suurusega, tiivad on suhteliselt kitsad. Värvuselt tumepruun kuni must. Heledad karvaotsad muudavad karvkatte kuld kollaseks. Kõhualuse värv varieerub punakaspruunist tuhkhallini.	mets, joonobjekt, park, lagendik, asula	Peamiselt metsaservades, metsateede kohal, parkides, lagendikel, tuleb ta ka inimasulate lähedusse (ka linnadesse). Päeval varjub enamasti puuõõnsustes ja pööningutel.		Oktoober kuni märts-aprill - talveperiood	Kuna nahkhiir näeb peamiselt hämarikus või pimedas ning nad lendavad kiiresti ja kaootiliselt, siis on neid praktiliselt võimatu üksikest eristada. Määrama saab hakata, kui leitakse puhkeseisundis nahkhiir, kes püsib paigal või magab talveund.	Suuri kolooniaid põhja-nahkhiired ei moodusta, tavaliselt on nad üksikult või väikeste gruppidenä. Kõigi nahkhiirlaste määramist hõlbustab ultrahelidetektoriga helijälgede lindistamine, sest helisagedused ja salvestatud heligraafiku kuju on liigiti suhteliselt unikaalsed.	palju
Imetajad	veelendlane	Myotis daubentonii	II kat		Suhteliselt väike, lühikeste kõrvadega. Selg on hele- või punakaspruun, kõhupool on hallikasvalge. Kõrvad ja lennahnak pruunid. Tiivad on laiad.	veekogu, park, asula	Peamiselt veekogude ümbruses ja pargiilmelistes puistutes. Päeval peamiselt puuõõntes. Talvel peamiselt suurtes tehiskoobastes.		Talvitumisaika suunduvad septembri lõpupoole ja lahkuvad sealt märtsis-aprillis.	Kuna nahkhiir näeb peamiselt hämarikus või pimedas ning nad lendavad kiiresti ja kaootiliselt, siis on neid praktiliselt võimatu üksikest eristada. Määrama saab hakata, kui leitakse puhkeseisundis nahkhiir, kes püsib paigal või magab talveund.	Kõigi nahkhiirlaste määramist hõlbustab ultrahelidetektoriga helijälgede lindistamine, sest helisagedused ja salvestatud heligraafiku kuju on liigiti suhteliselt unikaalsed.	palju
Imetajad	lendorav	Pteromys volans	I kat	Ohualdis	Oravast väiksem, hall. Jäsemete vahel on nahakud, mis sirutub kehasta eemale kuid kui see kasutuses ei ole, siis seda ei märka. Õiseks nägemiseks kohastunud suure silmad.	mets	Vanades haavikutes, kuusikutes, lepikutes, kaasikutes ja lehtpuu ülekaaluga segametsades. Oluline on vanade, õõnsustega haabade olemasolu.		Pojad sünnivad mais-juunis. Aktiivne peamiselt öösi.	Pruunorav - segi võib ajada talvel, kui ka pruunorav on valdavalt hall.	Lumikatte perioodil, eriti kevadel vahetult enne lume sulamist, on lendorava väljajehedele pruunide/kollakate graanulite laikudena pesapuude ümbruses hästi nähtavad. Pesapuudeks sobivad vanad, suurte õõnsustega puud (Eestis kõige enam haavad).	palju
Linnud	kanakull	Accipiter gentilis	II kat	Ohulähedane	Aastaringselt sarnases sulestikus. Pealtpoolt pruunikas, altpoolt kontrastselt tumedatriibuline. Emaslind on isaslinnust märkimisväärselt suurem. Silmad, nokatüvi, jalad kollased, nokaots must.	mets, park, põld	Pesitseb suuremates metsades, võib pesitseeda ka suuremates linnaparkides, saageli kultuurmaastikus saagijahil		Eestis võib kohata aastaringselt, meil pesitsevad linnud üldiselt lõunapoolse ei suundu. Talveks lisandub meile põhjapoolt sisseandajaid.	Raudkull - lennus väga sarnane kanakulliga, kuid väiksem	Kevadel on kanakull territooriumil päris häälekas ning ka poegade kisa on kaugele kuulda. Ühel paaril on tihti mitu pesa, mida kasutatakse erinevatel aastatel. Pesad ehitavad nad üldjuhul ise, kuid on täheldatud ka teiste lindude pesade kasutamist.	palju
Linnud	väike-konnakotkas	Aquila pomarina	I kat	Ohulähedane	Tumepruunides toonides, alvaates alltiiva kattesuled sökolapdpruunid, hoosuled aga tumepruunid.	põld, niit, soo, mets	Kultuurmaastikud, niitude, jõeorude ja soodega vahelduvad segametsad.		Saabub aprilli alguses ja lahkub septembris.	Suur-konnakotkas, hiireviu, kaljukotkas	Peamiselt mandriosas üldlevinud harv haudelind, kuid samas meie kõige arvukam kotkas. Pesa asub tavaliselt mõne vana kuuse otsas.	palju

Linnud	laanepüü	Bonasa bonasia	Ilkikat		Jässaka kehaga, seljasulestik hall, tumedamate pruunikate ja hallide tähnidega umbes hakisuurune kanaline. Keha alapoolse sulestiku põhitoon on valge. Tiivad ja küljed on roostepruunid, laigulised. Isaslinnu kurgualusel must laik, silmade kohal ere punane triip ning kuklatutt. Emaslinnu kurgualune on valkjās, kuklatutt mõne väikse sulega.	mets	Okas-segametsades.		Paigalind.		Lend on madal ning seda saadab iseloomulik vürin. Kõige väiksem metsakanaline	palju
Linnud	valge-toonekurg	Ciconia ciconia	Ilkikat		Sulestik on valge, tiivatipud mustad. Jalad ja nokk punased.	põld, asula	Pesa sageli tehisalusel, korstnal, elektripostil		Saabub märtsi lõpus-aprilli keskel, lahkuvad augusti lõpus-septembri alguses.		Tumm linn, märku annab ta endast vaid nokaplaginaga.	palju
Linnud	väike-kärbsenäpp	Ficedula parva	Ilkikat		Aastaringelt samas sulestikus. Ülapool pruun, alapool valkjās. Emase kurgualune on helepruun, isase oma aga hoopis silmapaistvalt oranž.	mets	Tihedamad kuustikud ja kuuse-segametsad.		Saabub aprilli lõpus-mais, lahkub august-september.		Peatumisel nõksutab tihti saba ja kehitab tiibu.	palju
Linnud	sookurg	Grus grus	Ilkikat		Halli sulestikuga, tumedate jalgadega ning heleda nokaga suur linn. Näol on selgesti eristatav valge laik ning vanalinnu pealaes on punane laik. Iseloomulik kohev sulgedest „saba“.	soo, raiesmik, kallas, niit, põld	Sood, niisked raiesmikud, rabad, roostikud, niidud ja põllud.		Märts-oktoober		Pesa on hästi varjatud suur taimekuhi maapinnal.	palju
Linnud	punaselg-õgija	Lanius collurio	Ilkikat		Umbes talvise suurune tugev ning jässakas linn. Noka tipp konksjas. Isaslinnul on pruunikaspunane selg ja tiiva kattesuled ning üle silmade ulatuv must triip. Pea, kael ja nimmepiirkond on hallid, tiivad tumepruunid, saba must valgete servadega. Kurgualune, rind ja kõht on valged, külgedel ja puguala servadel on roosat värvi.	mets, niit, võsa	Hõredad leht-, sega- ja okaspuistud, sagedamini puisniitudel ja põõsastikkudes.		Saabub mai keskel, lahkuvad augustis, septembris.		Saaki märgates sööstab noolena selle poole ja napsab osavalt õhust kui ka maapinnalt. Rohus liikuvat saaki luurab rappelelennul nagu kull, püüdes ägedalt tiibu liigutades ühel kohal.	palju
Linnud	rüüt	Pluvialis apricaria	Ilkikat		Hundsulestikus kuldse-musta tähnilise pealae, tiibade ja seljaga. Nägu ja kael must, valge äärisega. Rind ja kõhualune mustad, sabaalune valge. Jalad mustad või tumehallid. Talvel pea ja rind kollakas, alakeha valge.	soo, põld, niit	Pesitseb vaid rabades, rändel ka põldudel ja heinamaadel		Saabub märtsis-aprillis, lahkub augustis-septembris.		Plüü. Plüü on suurem kui rüüt, toekama nokaga. Ülakeha on hõbedasem/kuldsem. Hundsulestikus on plüü must värv toekam ja ulatuslikum. Lennul on plüüd lihtne eristada tiivaaluse kerepoolse musta järgi, valge tiivatriibu ja sabaaluse valge järgi. Rüüdi musta ja kerevärvi vahel jookseb terves pikkuses valge triip, plüül on see triip vaid rinnani.	palju
Linnud	metsis	Tetrao urogallus	Ilkikat	Ohualdis	Isaslinnud musta sulestikuga. Suur saba moodustab mängu käigus uhke suure „Jehviku“. Isaslinnust 40% väiksem emaslinn pruunika sulestikuga, rinnal iseloomulik suur roostepunane laik.	mets, soo	Vanad lehtpuude lisandiga okasmetsad, marjarikkad puisrabad.		Paigalind.		Esineb vaid Mandri-Eestis.	palju
Linnud	punajalg-tilder	Tringa totanus	Ilkikat		Sulestik helepruun, tagaselg ja kõhualune valged. Tiiva tagaserval valge vööt. Nokk sirge, keskmise pikkusega. Noka ots tume, tüveosa punakas. Jalad oranžikad-punased. Emaslinn isaslinnust natuke suurem.	niit, rannik, veekogu	Luhad, niisked rannaniidud, veekogude äärsed heinamaad.		Aprill-oktoober.			palju
Sammaltaimed	sulgjas õhik	Neckera pennata	Ilkikat		Võsud lapikult lehistunud. Varreharud kaarjalt tõusvad, asuvad substraadi suhtes rõhtsalt või on rippuvad. Lehed tugevalt ristilainelised.	mets, park	Kasvab leht- ja segametsades, parkides.	Lehtpuude tüvedel (eelstatult vanadel haabadel)			sarnane laiuv õhik (<i>Necera complanata</i>). Leht ei ole ristipidi laineline ja kasvab varjulistel paepaljanditel, harva ka kuuskedel.	palju

Soontaimed	emaputk	Angelica palustris	I kat	Ohulähedane	Vars vaoline. Lehed kahelisulgjad. Lehed kolmemõõtmelised - lehed sõlmekohtadelt otsekui murtud, lehte ei aña hñsti ühte tasapinda sirutada, lehekeseid omakorda kõverdunud. Leheserv ebakorrapäraselt täkilissaagias, ainult alumisel pinnal karedalt lühikarvane. Õied valged. Sarikakiiri 8-30, tiivuliselt kandilised, sisemised küljed karedad. Katis puudub või koosneb mõnest üksikust lehekeseast, osakatis paljuleheline. Kõrgus 50-120 cm.	niit, kallas, rannik	Niisketel niitudel, mererannas, jõgede ja kraavide kallastel.		juuli, august		Paiguti rannikualadel ja Emajõe kallastel.	palju
Soontaimed	lääne-mõõkrohi	Cladium mariscus	III kat	Ohulähedane	Kasvab tihedate, sageli ulatuslike kogumikena. Hallikasrohelist lehed on nugaterava servaga, karedad ja jäigad, tipust enamasti kuivanud. Varred kolmekandilised, siledad, lehistunud. Õisik piklik, korruseline, 30-50 cm pikk, koosneb 5-10 tihedatesse nuttidesse koondunud kollakaspruunidest pähikutest. Kõrgus 60-180 cm.	soo, kallas	Lubjarikastes soodes, veekogude kallastel.		juuni, juuli		Paiguti Lääne-Eestis, mujal haruldane.	palju
Soontaimed	kaunis kuldking	Cypripedium calceolus	II kat	Ohulähedane	Õisi 1-3, suured, kollase sussitaolise huulega. Vars üleni lehistunud. Lehed ümbritsevad vart, on servast näärmekarvased, lehti on kuni 6. Kõrgus 20-55 cm.	mets, niit	Kuuse-segametsades ja puisniitudel		mai, juuni			palju
Soontaimed	balti sõrmkäpp	Dactylorhiza baltica	III kat		Õisik tihedate, purpurioletne. Õie huul kolmeõlmaline: keskmine õlm on kitsas ja ümaram tipuga, külgmised on laiad, külgedele suunatud. Õitel selge purpurioletne joonis. Lehed tumedalaigulised, kogu pikkuses ühelaiused või on veidi laiem koht keskosast allpool, keskmiselt 2 cm laiad. Kõrgus 25-65 cm.	niit, kallas	Niisketel niitudel, eriti veekogude kallastel.		juuni, juuli			palju
Soontaimed	võõthuul-sõrmkäpp	Dactylorhiza fuchsii	III kat		Õisik roosakasilla. Õiel huul poolest saadik kuni kolmandikuni lõhestunud kolmeks kolmnurkseks, peaaegu võrdse suurusega õlmaks, selge mustriaga. Lehed kitsasmunajad kuni 17 cm pikad, 2-4 cm laiad, pruunikate laikude või täppidega, vahel ilma. Kõrgus 30-65 cm.	mets, niit	Segametsades ja puisniitudel.		juuni, juuli			palju
Soontaimed	kahkjaspunane sõrmkäpp	Dactylorhiza incarnata	III kat		Vars tihedalt lehistunud, lehtede kõige laiem koht on keskosast allpool. Lehed täppideta või väga harva üksikute täppidega, kuid õied see-eest selge mustriaga. Õisik tihedate, paljuõieline. Õied väikesed, kahvatu-roosad kuni tumevioletsed, vahel valged. Õie huul rombjas, peaaegu terve, kuni 7 mm lai, külghõlmad tagasimurtud. Alumiste õite kandeled ülatuvad õisikust välja. Kõrgus 20-45 cm.	niit, soo	Niisketel ja soistel niitudel, soodes.		juuni, juuli			palju
Soontaimed	kuradi-sõrmkäpp	Dactylorhiza maculata	III kat	Ohulähedane	Õisik paljuõieline, õied helevioletsed või roosakasilla tumedama joonisega. Õie huul lai ja lame, nõrgalt kolmeks jagunenud: keskmine õlm väike ja pisut kolmnurkne, külgmised nagu poolkuud, keskmine õlm ei ulatu külghõlmade vahelt välja. Lehed süstjad, laikudega või ilma, alt hallikasrohelist. Kõrgus 20-50 cm.	mets, soo	Rabastuvas metsades, raba servades.		juuni, juuli			palju

Soontaimed	tumepunane neuuvaip	Epipactis atrorubens	III kat		Lehed tumerohelised, karedate, elliptilised. Vars tihti violetne, tihedalt lühikarvane. Kasvab sageli hõreda kogumikuna. Õied kannuseta, tumepunasel, ripuvad ühel küljel õisikus. Kõrgus 20-70 cm.	rannik, nõmm, mets, kivi, võsa, niit	Kuivadel rannavallidel, rannamännikutel, klübukadastikes ja puisniitudel.		juuli, august	Paiguti, põhiliselt Lääne- ja Põhja-Eestis ning saartel.	palju
Soontaimed	laialehine neuuvaip	Epipactis helleborine	III kat		Lehed ümarad, lühidalt teritunud tipuga, 4-10 cm pikad, 3-6 cm laiad, lehe serval ja roodudel näsajad karvad. Õisi palju, punakasrohelistel, kirjud. Õied kannuseta. Õisik enamasti ühel küljel. Kõrgus 30-90 cm.	mets, niit	Leht- ja segametsades, puiniitudel.		juuli, august		palju
Soontaimed	soo-neuuvaip	Epipactis palustris	III kat		Õied kirjud, huul valge ja külgmised hõlmad pruunid, 15 mm läbimõelduga. Õisik hõre, enne puhkemist longus. Lehed süstjad, enamasti pikalt teravnevad. Kasvab enamasti hõredate kogumikena. Kõrgus 20-60 cm.	niit, soo	Niisketel niitudel ja puisniitudel, soodes.		juuli, august		palju
Soontaimed	roomav öövilge	Goodyera repens	III kat		Tõusva varrega, hõredate pisikeste kogumikena. Lehed sageli sambla sees, 2-3 cm pikad, selgete ristroodudega. Õisik 3-7 cm pikk, ühel küljel, karvane, valge. Kõrgus 13-25 cm.	mets	Okas- ja segametsades.		juuli, august		palju
Soontaimed	harilik kõraamat	Gymnadenia conopsea	III kat		Õied ühevärvilised, lillakasroosad, pikas tihedas kobaras, lõhnavad. Õied kannusega, kannus sigimikust kuni 2 korda pikem. Lehed lineaalsed, kuni 25 cm pikad, renjad, pika tupega, asetsevad varrel vaheldumisi. Kõrgus 20-70 cm.	niit	Niisketel liigirikastel niitudel.		juuni, juuli	Paiguti, põhiliselt Lääne-Eestis ja saartel.	palju
Soontaimed	harilik ungrukold	Huperzia selago	III kat	Ohulähedane	Sõnajalgtaimed. Eostaimed. Peavars püstine või tõusev, korduvalt harkjalt harunev, varreharud rülgad. Lehed lineaalsüstjad, asetsevad tihedalt. Eospesi kandvad lehed teiste sarnased, ei ole eospeadena. Kõrgus 5-20 cm.	mets	Varjukates kuuse- ja segametsades.		juuli-oktoober		palju
Soontaimed	suur käöpõll	Listera ovata	III kat		Õied väikesed, tihedas pikas kobaras, rohelistel. Lehti 2, taime allosas, vastakud, rootsuta, üle 5 cm pikad. Vars tugev, püstine. Kõrgus 30-80 cm.	niit, mets	Niitudel, niiskemates metsades.		juuni, juuli		palju
Soontaimed	harilik porss	Myrica gale	III kat	Ohulähedane	Puittaim. Tugeva võrsika lõhnaga suvehalljas põõsas. Lehed nahkjad, kergesti tükkideks murduvad, 2-4 cm pikad, 1-2 cm laiad, tipuosas saagja servaga. Okstel, lehtedel ja pungadel kuld kollased näärmetäpid. Kõrgus 30-150 cm.	soo, mets, niit, rannik	Madal- ja siirdesoodes, soometsades, soistel puisniitudel, harva mererannikul.		mai, juuni	Paiguti, läänesaartel ja mandri läänesaosas sagedas.	palju
Soontaimed	pruunikas pesajuur	Neottia nidus-avis	III kat		Ilma rohelistele lehtedeta taim, üleni helepruun. Vars kuni 7 mm läbimõelduga, paari vart tupena ümbritseva soomusega. Vars ei ole läbikumav. Õisik paljuüeline (10-50 õit), õie huul teistest õiekattelehtedest pikem, alla suunatud. Kõrgus 17-40 cm.	mets	Leht- ja segametsades.		juuni		palju
Soontaimed	kärbesõis	Ophrys insectifera	II kat	Ohulähedane	Õied putukakujulised. Lehed sinakasrohelistel, kuni 10 cm pikad, 2 cm laiad, taime alaosas. Kõrgus 20-40 cm.	niit, soo, võsa	Niisketel niitudel, allikasoodes, lookadastikes.		juuni, juuli		palju
Soontaimed	hall käpp	Orchis militaris	III kat	Ohulähedane	Õis meenutab kiivriga mehikest, roosakasvioletne. Õisik tihe, paljuüeline, õite kandeled mõne millimeetri pikkused. Lehed kuni 8 cm laiad, 15 cm pikad. Kõrgus 17-40 cm.	niit	Niitudel ja puisniitudel.		mai, juuni	Lääne-Eestis ja saartel tavalline, mujal harva.	palju

Soontaimed	kahelehine käoheel	Platanthera bifolia	III kat	Lehed varre alumises osas, lehti 2, vastakud. Lehed elliptilised, ahenevad alusel aegamööda kuni 7 cm pikkuseks kitsamaks rootsutaoliseks osaks. Läikivad. Hõredas õisikus kuni 30 valget lõhnavat õit. Õiel kannus niitjas, roheka aheneva tipuga. Õies on tolmupead (polliniumid) üksteise kõrval, otsekui jutumärgid. Kõrgus 20-60 cm.	niit, mets, soo	Niitudel, hõredates metsades, sooservades.		juuni, juuli			palju
Soontaimed	rohekas käoheel	Platanthera chlorantha	III kat	Lehed varre alumises osas, lehti 2, vastakud. Lehed elliptilised, lehtede ahenenud rootsutaoline osa lühem kui 4 cm. Hõredas õisikus kuni 30 valget lõhnavat õit. Õiel kannus peenike, kuid mitte niitjas, tipust veidi jämedam. Õies hoiduvad tolmupead (polliniumid) ülalt kokku ja alt üksteisest eemale nagu maja katus. Kõrgus 20-60 cm.	niit, mets	Niitudel, hõredates metsades		juuni, juuli	Lubjalembene, eelistab kuivamaid kasvukohti võrreldes kahelehise käokeelega.		palju